

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1389

Vragen van het lid **Straatman** (CDA) aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het bericht «Geef hbo'ers beurs om naar universiteit te gaan»* (ingezonden 2 februari 2026).

Antwoord van Minister **Letschert** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 23 maart 2026). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2025–2026, nr. 1097.

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «Geef hbo'ers beurs om naar de universiteit te gaan»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u aangeven wat de reden is dat studenten die na een hbo-bachelor een wo-master willen doen geen extra jaar basisbeurs krijgen, maar die wel krijgen voor een hbo-master? Hoe volgt dit uit de onderwijswetgeving?

Antwoord 2

De reden hiervoor is dat prestatiebeursrechten bedoeld zijn voor initiële opleidingen. Een hbo-masteropleiding die volgt op een hbo-bacheloropleiding geldt als een initiële opleiding. Een wo-masteropleiding volgend op een hbo-bacheloropleiding geldt niet als een initiële opleiding en daarom krijgt een student in dat geval geen extra jaar prestatiebeurs. Deze studenten kunnen wel lenen om te voorzien in de kosten van studie en levensonderhoud. In navolging van de motie van het lid Straatman c.s.² voer ik een verkenning uit naar dit vraagstuk.

Vraag 3

Kunt u hierbij ook ingaan op de in het artikel aangehaalde rechterlijke uitspraak en de overwegingen daarin?

¹ AD, 29 januari 2026, «Geef hbo'ers beurs om naar de universiteit te gaan»

² Kamerstukken II 2025/26, 36 800 VIII, nr. 106.

Antwoord 3

Zoals in het antwoord op vraag 1 aangegeven voer ik een verkenning uit naar dit vraagstuk. Ik betrek de uitspraken van de rechtbank en Centrale Raad van Beroep hierbij. Op basis van de verkenning voer ik graag het gesprek met uw Kamer over eventuele beleidswijzigingen. Ik zal uw Kamer voor het einde van het jaar informeren over de uitkomst van de verkenning.

Vraag 4

Kunt u specifiek ingaan op de overweging van de rechter dat «niet duidelijk is waarom in artikel 5.2, eerste lid, van de Wsf 2000 bij de combinatie hbo-bachelor en hbo-master de lengte van de prestatiebeurs wél wordt vermeerderd en bij een wo-master niet. Ook is niet duidelijk of en waarom dit de bedoeling van de wetgever is geweest»?³

Antwoord 4

Zie hiervoor het antwoord op vraag 2 en 3.

Vraag 5

Is bekend hoeveel hbo-bachelors door deze situatie afzien van een wo-master terwijl ze dat misschien wel zouden willen?

Antwoord 5

Nee, dit is niet bekend.

Vraag 6

Klopt het dat iemand met een wo-bachelor die daarna een hbo-master gaat doen wel een jaar extra basisbeurs krijgt en hoe komt dat?

Antwoord 6

Ja, dit klopt. Hier bestaat geen sluitende verklaring voor, in die zin dat een hbo-master niet wordt gezien als onderdeel of verlenging van een initiële wo-opleiding. Zie hiervoor ook het antwoord op vraag 2. In de eerdergenoemde verkenning zal ik dan ook ingaan op dit verschil.

Vraag 7

Vindt u deze situatie gerechtvaardigd, aangezien een kernwaarde van het onderwijs juist is om studenten te stimuleren die verder willen leren en zich willen ontwikkelen?

Antwoord 7

Ik betrek dit vraagstuk in de toegezegde verkenning en wil op basis daarvan het debat met de Kamer voeren om te bepalen of we dit moeten heroverwegen.

Vraag 8

Deelt u de mening dat deze situatie het hoger beroepsonderwijs onaantrekkelijker maakt omdat studenten in hun ontwikkelingsmogelijkheden beperkt worden?

Antwoord 8

Ik kan niet zeggen of deze situatie het hoger beroepsonderwijs als geheel onaantrekkelijker maakt, omdat daar geen onderzoek naar gedaan is.

Vraag 9

Wat zou ervoor nodig zijn om ervoor te zorgen dat studenten die na een hbo-bachelor een wo-master willen doen wel recht hebben op een extra jaar basisbeurs? En welke (financiële) consequenties heeft dit?

Antwoord 9

Ik kan deze vraag nu niet beantwoorden. Dat is precies waarom een nadere verkenning nodig is, zoals de motie Straatman ook vraagt. Ik kom daar voor het einde van het jaar op terug. Wat betreft de financiële consequenties is in

³ Centrale Raad van Beroep, 16 september 2025, ECLI:NL:CRVB:2025:1353

2025 in antwoorden op vragen bij de Voorjaarsnota⁴ geantwoord dat de extra kosten op ongeveer € 47 miljoen structureel worden geschat, gebaseerd op het prijspeil van 2025. Ik wil benadrukken dat dit een grove inschatting is. Mogelijke gedragseffecten, zoals een aanzuigende werking, en uitvoeringskosten zijn hierin niet meegenomen. In de verkenning zal ik dan ook op de financiële gevolgen in gaan.

Vraag 10

Welke stappen wilt u nemen om masteropleidingen in het algemeen toegankelijker te maken voor hbo-studenten?

Antwoord 10

In februari 2025 constateerde de Inspectie van het onderwijs (hierna: inspectie) in haar onderzoeksrapport «hbo'ers gelijkgeschakeld?» dat bijna een kwart van de masteropleidingen niet toegankelijk is voor hbo-bachelorgediplomeerden. Naar aanleiding van dit onderzoek heeft mijn ambtsvoorganger in de Kamerbrief «Toegankelijkheid en doorstroom»⁵ uiteengezet hoe de huidige wet- en regelgeving met betrekking tot toelating tot het masteronderwijs is ingericht; in het hoger onderwijsstelsel geeft een bachelordiploma in principe toegang tot het masteronderwijs. Hierbij wordt geen onderscheid gemaakt tussen een hbo-bachelor en een wo-bachelor. Hbo-bachelorgediplomeerden mogen daarom niet bij voorbaat generiek worden uitgesloten van een wo-masteropleiding. Steeds moet op individuele basis worden beoordeeld of een student voldoet aan de kwalitatieve toelatingseisen die voor een masteropleiding gelden. De inspectie heeft de wettelijke kaders over toelating tot het masteronderwijs nogmaals onder de aandacht gebracht bij de onderwijsinstellingen naar aanleiding van haar onderzoeksrapport. Ik ben daarom niet voornemens om extra stappen te zetten wat betreft toelating tot het masteronderwijs.

⁴ Kamerstukken II, 2024/25, 36 725 VIII, nr. 5, p. 43.

⁵ Kamerstukken II 2024/25, 31 288, nr. 1188.